

Nyt Grønt Bornholmskort

Det er glædeligt, når borgmester Winni Grosbøll i sin nytårstale siger (frit citeret):

”Jeg ser for mig, at vi skal arbejde lidt mere strategisk med naturen. Den tager vi næsten for lige så givet som demokratiet, og samtidig er det en rigtig stor faktor for os, der bor i den - og for vores turister og besøgende. Og ikke mindst for tilflytterne, som sætter naturen højt på listen over årsager til, at det lige præcis blev Bornholm, de flyttede til. (...) Vi skal have bedre og vildere natur. Vi skal have mangfoldighed og biodiversitet. Og vi skal have flere sammenhængende skovområder. Det er ambitionen de kommende år.”

Det er glædeligt, at natur og biodiversitet er kommet på den politiske dagsorden, når der tales om tilflytning og udvikling på Bornholm. Det er også glædeligt, at der er vilje til at skabe mere natur og større biodiversitet.

Der er dog nok at tage fat på, for selvom naturen på Bornholm er fin, så er den også presset.

Danmarks Naturfredningsforening har sammen med Århus Universitet lavet et naturkapitalindeks for alle landets kommuner. Her kommer Bornholm ud som nr. 23 ud af landets 98 kommuner. Den bornholmske natur scorer højt, men det åbne landbrugsland scorer lavt, og trækker den samlede score ned. Mange andre landbrugskommuner har lav score, men netop fordi vi på Bornholm gerne vil markedsføre os på vores natur, skal vi gøre det bedre.

Markerne bliver større, engene opdyrkes, fordi køerne står på stald, klippeløkkerne gror til, vandhullerne drænes, de levende hegn fældes. Det er svært at være orkidé, bille, sommerfugl eller fugl, når levestederne forsvinder, og der er langt til artsfællerne.

Samtidig vil stadig flere gerne benytte naturen. Der bliver løbet orienteringsløb, sejlet i kajak og cyklet på mountainbike på kryds og tværs. Til stor glæde for udøverne af sporten, men ikke altid til glæde for naturen.

Hvis naturen skal kunne holde til større benyttelse af flere mennesker, kræver det, at benyttelsen sker der, hvor naturen kan holde til det. Menneskers brug skal ske i robuste områder over hele øen. Det er vigtigt, at der også bliver plads til uberørt natur, god plads. Nogen steder skal sportsudøvere og turister ledes udenom hele året, andre steder måske kun i kortere perioder, fx i ynglesæsonen.

Hvis Bornholm gerne vil tiltrække tilflyttere og turister til sin natur, kræver det mere natur, der kan tåle at blive benyttet.

Hvis den natur, som allerede findes, skal udvikles, og tilbagegangen i biodiversitet skal stoppes, så kræver det mere natur og mere sammenhængende natur, især i det åbne land.

Det er der heldigvis mulighed for at skabe, hvis kommunen har viljen til det.

Netop nu skal kommunen nemlig i gang med at lave Grønt Bornholmskort. Det er et led i arbejdet med at lave Grønt Danmarkskort, som alle kommuner i Danmark skal bidrage til.

Grønt Bornholmskort skal give et samlet overblik over, hvor den eksisterende natur findes på Bornholm, og hvor der i fremtiden kan planlægges ny natur. Kortet skal vise, hvordan nuværende natur sammen med ny natur kan bindes sammen i ét stort naturnetværk, og dermed sikre større og sammenhængende naturområder til gavn for vilde dyr og planter.

Arbejdet med Grønt Bornholmskort er en oplagt mulighed for, at kommunen kan sætte handling bag ordene. Her er et værktøj til at skabe mere natur i det åbne land og større sammenhængende naturområder. De små pletter af natur i det åbne land kan bindes sammen med bræmmer, levende hegn og frilægning af vandløb. Samtidig kan der planlægges stiforløb, så mennesker også kan færdes i det åbne land væk fra vejene. Der kan indtænkes grundvandsbeskyttelse og CO2-reduktion, og oversvømmelser af landbrugsjord og bebyggelser kan forebygges.

Grønt Bornholmskort kan blive et stærkt værktøj til glæde for naturen, borgere og turister på Bornholm.

Jeg vil opfordre kommunen til at være ambitiøs på Bornholms og naturens vegne. Som borgmesteren siger i sin nytårstale, så er naturen på Bornholm ingen selvfølge.

Om debattøren

Anna Sofie Poulsen (født 1956 i Væhr ved Horsens fjord)

Uddannet som jurist og advokat. På Bornholm siden 1996. Aktiv i Grønbechs Gård i Hasle i 10 år og siden 2016 formand for Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling på Bornholm. Arbejder hos Bornholms Energi og Forsyning.